

ଉପକ୍ରମଣିକା

ସାଇତାଯିବା ପରିମାଣ, ସାଇତିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ ସାଇତାଯିବା ସ୍ଥାନ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ବିଭିନ୍ନ ପଦ୍ଧତିରେ ଧାନ ସାଇତା ଯାଇଥାଏ । ଖାଇବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସାଇତି ରଖୁଥିଲେ ଚାଉଳ ଅପେକ୍ଷା ଧାନକୁ ସାଇତି ରଖିବା ଭଲ । କାରଣ ଧାନରେ ଉପର ବୋପା ଥିବା ଯୋଗୁଁ କୀଟ ଆକ୍ରମଣରୁ ରକ୍ଷା ମିଳେ ଓ ଧାନର ମାନ ଅକ୍ଷୁଣ୍ଣ ରହିଥାଏ । ଅବଶ୍ୟ ଉଷୁନା ଚାଉଳ ସାଇତିବା ପାଇଁ ୨୦% କମ୍ ସ୍ଥାନ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ ।

ଆବଶ୍ୟକତା

ଭଲ ଭାବେ ସାଇତିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକତାମାନ ହେଲା :

- ଶୁଷ୍କବା ପରେ ଶସ୍ୟରେ ଜଳାୟ ଅଂଶ ପ୍ରବେଶ କରିବାକୁ ଦିଏ ନାହିଁ;
- କୀଟ, ମୂଷା ଓ ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କ କବଳରୁ ରକ୍ଷା କରିଥାଏ;
- ଯଥେଷ୍ଟ ସ୍ଥାନ ଥିବା ଏବଂ
- ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଓ ପରିଚାଳନା ସହଜ ହେଉଥିବ ।

ଧାନ ଆର୍ତ୍ତତାଗ୍ରାହୀ ହୋଇଥିବାରୁ ଖୋଲାସ୍ଥାନରେ ସାଇତି ରଖିଲେ ଏହାର ଜଳାୟ ଅଂଶ ପାରିପାର୍ଶ୍ବିକ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିବା ଜଳାୟ ଅଂଶ ସହିତ ସମତୁଲ ହୋଇଥାଏ । ଅଧିକ ଆପେକ୍ଷିକ ଆର୍ତ୍ତତା ଓ ଅଧିକ ଉତାପ ଯୋଗୁଁ ଧାନରେ ଜଳାୟଅଂଶ ବୃଦ୍ଧି ପାଏ । ଅନେକ କ୍ରାନ୍ତି ମଣ୍ଡଳୀୟ ଦେଶରେ ସମତୁଲ ଜଳାୟ ଅଂଶ ନିରାପଦ ସାଇତାଯିବା ଜଳାୟ ଅଂଶ ସ୍ତରଠାରୁ ଅଧିକ ହୋଇଥାଏ ।

ଶସ୍ୟ ପାଇଁ ନିରାପଦ ସାଇତା ଅବସ୍ଥା

ଧାନକୁ ଅଧିକ ଦିନ ପାଇଁ ନିରାପଦରେ ସାଇତା ରଖିବା ପାଇଁ ତିନୋଟି ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି ।

- ଶସ୍ୟରେ ୧୪% ବା ତହିଁରୁ କମ୍ ଜଳାୟ ଅଂଶ ଥିବ ଓ ଏହାକୁ ୧୨% ବା ତହିଁରୁ କମ୍ ଜଳାୟ ଅଂଶ ଥିବା ସ୍ଥାନରେ ସାଇତା ଯିବ ।
- ଶସ୍ୟକୁ କୀଟ, ମୂଷା ଓ ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କ କବଳରୁ ରକ୍ଷା କରାଯାଇ ପାରୁଥିବ ।
- ଶସ୍ୟ ପୁଣିଥରେ ବର୍ଷାରେ ନ ଭିଜିବା ଓ ବାୟୁମଣ୍ଡଳରୁ ଜଳାୟ ଅଂଶ ନେଇ ନ ପାରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିବ ।

ଶସ୍ୟକୁ ଅଧିକ ଦିନ ସାଇତିବାକୁ ହେଲେ ଏଥିରେ କମ୍ ପରିମାଣରେ ଜଳାୟ ଅଂଶ ରହିଥିବା ଦରକାର । ଶତକଡ଼ା ୧୪ ଭାଗରୁ ଅଧିକ ଜଳାୟ ଅଂଶ ଥାଇ ଶସ୍ୟ ବା ବିହନକୁ ସାଇତି ରଖିଲେ ଏଥିରେ ଫିଙ୍ଗି ମାରିବା, ଗଜା ହେବା କ୍ଷମତା ନଷ୍ଟ ହେବା ଓ ଖାଦ୍ୟମୂଲ୍ୟ ହ୍ରାସ ହେବା ପରି ସମସ୍ୟା ଦେଖାଯାଏ । ବିଭିନ୍ନ ଅବସ୍ଥା ପାଇଁ ସାଇତି ରଖିବା ନିମନ୍ତେ ନିରାପଦ ଜଳାୟ ଅଂଶ ପରିମାଣ ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ସାଇତିବା ସମୟ	ନିରାପଦ ଭାବେ ସାଇତିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଜଳାୟ ଅଂଶ	ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ ନ ହେଲେ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ସମସ୍ୟା
୨ ରୁ ୩ ସପ୍ତାହ	୧୪-୧୮%	ଫିଙ୍ଗି ହେବା, ବିବର୍ଣ୍ଣ ହେବା, ଶ୍ବାସକ୍ରିୟା ବାଧାପ୍ରାପ୍ତ
୮ ରୁ ୧୨ ମାସ	୧୨-୧୩%	କୀଟ ଆକ୍ରମଣ
ଏକ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ	୯% ବା କମ୍	ଗଜା ହେବା କ୍ଷମତା ହ୍ରାସ

ଏକ ସାଧାରଣ ନିୟମ ଅନୁସାରେ ପ୍ରତି ୧% ଜଳାୟ ଅଂଶ ବୃଦ୍ଧି ବା ସାଇତିବା ତାପମାତ୍ରା ୫° ସେଲସିୟସ୍ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ବିହନର ଆୟୁଷ ଅଧା ହୋଇଥାଏ ।

ଅଧିକ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଦେଖନ୍ତୁ :

ଧାନ ଫସଲ ପଦ୍ଧତି ଆଧାରିତ ଜ୍ଞାନ ଭଣ୍ଡାର www.rkbodisha.in

ଓଡ଼ିଶାରେ ଧାନ ଆଧାରିତ ଫସଲ ପଦ୍ଧତିର ଉତ୍ପାଦିକତା ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ କୃଷକଙ୍କ ଆୟ ବୃଦ୍ଧି

Website: www.rkbodisha.in , Email: contact@rkbodisha.in

